

Posudek diplomové práce

Diplomant : Petr Hájek

Název práce : Občanská práva v rakouských ústavách 19. století

Vedoucí práce : Prof. JUDr. PhDr. Karolina Adamová, Dsc.

Petr Hájek předložil práci, ve které se zabývá vývojem občanských práv v rakouských ústavách 19. století. Po úvodu, ve kterém objasňuje důvod výběru tohoto tématu se věnoval podrobně vývoji evropského filosofického myšlení, které posléze vyústilo v osvícenské teorie, dávající důraz na *ratio* a na právo přirozené. To je velmi pozitivní rys předložené diplomové práce.

Autor spojil vznik osvícenství a právní úpravu občanských práv s procesem formování občanské společnosti a národně reprezentačního státu.

V jednotlivých kapitolách rozebral diplomant jednotlivé ústavy z hlediska úpravy občanských práv a svobod. Snažil se i o postižení aplikace občanských práv v praxi. Nejvíce pozornosti věnoval návrhu kroměřížské ústavní listiny a principu lidové suverenity, která se nakonec do znění katalogu občanských práv nedostala pro odpor vídeňské vlády.

Podrobněji se autor zabýval rovněž prosincovou ústavou reflektující vznik Rakousko-Uherska. Zaměřil ale pozornost na jednotlivá občanská práva a jejich ústavní garance.

Součástí textu diplomové práce je pojednání o zrušení roboty a pozemkové vrchnosti v roce 1848. Zrušení roboty platilo i po suspendování březnové ústavy z roku 1849 za Bachova absolutismu. Zrušení roboty znamenalo výrazně pojetí občanských práv v rakouských ústavách 19. století.

Diplomant došel k závěru, že právní úprava občanských práv v sobě obsahuje výrazný prvek přirozenoprávní. Autor ale upozornil na vážné národnostní pnutí v rakouské monarchii a na snahy obrozenců o zvýraznění národnostních práv a svébytnosti českých zemí v rámci monarchie. Proto se P. Hájek zabýval i vývojem jazykového práva.

Kladem práce je využití obsáhlého seznamu literatury a dobrý juridický rozbor katalogů občanských práv v ústavách, v neposlední řadě je to i , jak již bylo uvedeno, popis aplikace občanských práv v praxi. Autor se o to pokusil zvláště u práva shromažďovacího a společovacího. Škoda je, že aplikační proces není popsán podrobněji.

Práce Petra Hájka svojí koncepcí i obsahem překračuje nároky kladené na diplomové práce a mohla by být dobrým podkladem pro práci rigorózní.

Předloženou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji jako práci výbornou.

Námět po obhajobu: Zásada rovnosti v ústavách 19.století

Prof. JUDr. PhDr. Karolína Adamová, DSc.

Plzeň: 8.4.2014